

עת"א 29403/11/17 - רוג'יה סוכר, נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 29403-11-17 סוכר נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני
העותר
נגד
המשיבים
כבוד השופט יוסף בן-חמו
רוג'יה סוכר,
1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון
2. מדינת ישראל

החלטה

בפניי עתירה נגד החלטת הקצין המוסמך - גונדר מקבל טאפש, מפקד מחוז צפון בשב"ס מיום 17.8.17, לפיה הוחלט על הפסקה מנהלית של עבודות השירות ושהעותר ישא את יתרת תקופת המאסר בפועל, תחת סורג ובריח.

נימוקי העתירה

העותר החל בריצוי עבודות השירות כפי שנדרש. העותר נאלץ, שלא מרצונו, להעדר מהעבודה במשך 10 ימים. היעדרות זו גרמה להחלטה המינהלית להפסקת עבודות השירות, ללא הצדקה וללא כל הודעה מוקדמת. היעדרותו מעבודות השירות היתה הכרחית כדי לטפל בשאר בני משפחתו הסמוכים על שולחנו. מצבו הכלכלי והבריאותי של העותר רעוע ביותר.

לעתירה לא צורף תצהיר, "משום שמדובר בעובדות משפטיות גרידא".

כתב התשובה

בתיק הפלילי נגזר עונשו של העותר ל- 5 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, החל מיום 28.5.17. עם התייצבותו של העותר ביום 25.5.17, נערך עימו ריאיון קליטה והוא חתם על הכללים וההנחיות לעובד השירות. העותר החל בהעדרות מעבודת השירות, למן החודש הראשון. בחודש יוני 2017 נעדר יום אחד ללא אישור ובחודש יולי 2017 נעדר 10 ימים מתוכם רק שני ימים נתמכו בחופשת מחלה. בחודש אוגוסט לא התייצב כלל.

בשל היעדרותו מעבודה, זומן העותר לשיחת בירור ראשונה שנערכה לו ביום 14.6.17. בתום שיחת הבירור הוזהר העותר "בחומרה רבה" וקיבל הזדמנות נוספת לחזור ולבצע את עבודות השירות בצורה תקינה.

למרות שיחת הבירור והאזהרה המשך העותר להיעדר, לסירוגין, ממקום העבודה ובשלב מסוים אף ניתק כל קשר ולא ענה לטלפונים.

העותר זומן לשיחת בירור שניה שהתקיימה ביום 17.7.17. העותר טען כי לא התייצב מפאת מחלה אך הציג אישורי מחלה ליומיים בלבד מתוך 9 ימי היעדרות. בתום שיחת הבירור נמסרה לעותר הזמנה לשימוע ליום 16.8.17. העותר **חתם על ההזמנה בחתימת ידו**. נמסר לעותר כי ככל שיתנהל כשורה יבוטל הזימון לשימוע.

העותר עשה דין לעצמו. נעדר מעבודה מאז תחילת חודש אוגוסט. ואף ניתק קשר עם המפקח ועם משרד הממונה.

המעסיק פנה בכתב לממונה, בדבר התנהלותו של העותר במהלך ריצוי עבודות השירות - אי ביצוע מטלות, היעדרות ללא אישור ואי מענה לטלפוני. יתירה מכך, העותר חיבל בציוד מכונת השטיפה ושואב האבק בזדון כדי להימנע מביצוע משימה שהוטלה עליו - שטיפת כלי רכב של המשטרה.

העותר לא התייצב לשימוע אליו זומן. ניסיונות לאתרו עלו בתוהו ועל כן התקיים הליך שימוע בהיעדרו. עורך השימוע המליץ על הפסקה מינהלית של עבודות השירות.

מפקד המחוז קיבל את המלצת הממונה והחליט ביום 17.8.17 על הפסקה מינהלית של עבודות השירות.

דין

לאחר הדיון שנערך במעמד הצדדים, התבקש המשיב לשקול האם ניתן, לפני משורת הדין, לאפשר לעותר הזדמנות נוספת. לאחר בדיקה מול מפקד המחוז ולאחר שהעניין נשקל, הודיע מפקד המחוז כי החליט להותיר את החלטתו המינהלית על כנה.

הלכה היא כי מאסר בדרך של עבודות שירות הינו מאסר לכל דבר. במישור הנורמטיבי, ביצוע המאסר בדרך של עבודות שירות בא חלף מאסר מאחורי סורג ובריה, אך הוא נתפס כמאסר בפועל (רע"פ 4982/14 זבולונב נ' שב"ס). הפרה של תנאי העבודה, לרבות היעדרויות ואיחורים עלולה להביא להמרת העונש למאסר מאחורי סורג ובריה, בהתאם להוראות סעיף 651 לחוק העונשין - 1977 - שעניינו הפסקה מינהלית של עבודות השירות.

עובד שירות אשר התנהלותו מלמדת עליו כי הוא אינו נוטל בשתי ידיו, ברצינות ובאחריות את ביצוען של עבודות השירות, מסתכן באובדן הפריביליגיה האמורה.

היות שעבודות השירות סוג של מאסר בפועל, הגמישות בהן מוגבלת ביותר. (רע"פ 1684/13 עראר נ' מ"י). יתר על כן, אין להלום גם טרחת אין קץ לרשויות בשל הפרות חוזרות ונשנות.

סוגיות הקשורות בנסיבות אישיות צריכות לבוא בפני בית המפשט הפלילי בטרם יגזר הדין.

מתוך עיון בגזר הדין נראה כי נסיבותיו האישיות של העותר הובאו בחשבון במסגרת השיקולים לעונש. בית המשפט היה ער לטענתו של העותר לפיה, המעשים בוצעו על רקע של מצוקה כלכלית (סעיף 19 לגזה"ד).

עונש המאסר לריצוי בעבודות שירות, נגזר על הנאשם לאחר שהוגשה חוו"ד הממונה בדבר התאמתו של העותר לביצוע עבודות שירות, לאחר שהעותר הביע הסכמתו לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות (סעיף 3 לחוו"ד הממונה מיום 27.3.17) ולאחר שנקבע לאחר בדיקה רפואית כי העותר יכול לעבוד בכל עבודת שירות ללא הגבלה. בחווה"ד הממונה שהוגשה לבית המשפט שגזר את דינו, צויין כי **בעבר ריצה העותר עונש מאסר בדרך עבודות שירות, ביצוע עבודות השירות לא היה תקין והוא סיים את עבודת השירות לאחר שיחות בירור והשלמת ימים.**

המלצת הממונה לאפשר ביצוע העונש הנוכחי בדרך עבודות שירות, באה לאחר התחייבות של העותר בפני הממונה לשנות באופן גורף את התנהלותו בריצוי המאסר בעבודות שירות בשונה ממאסרו הקודם. בעקבות התחייבותו החליט הממונה לתת לו הזדמנות לבצע מאסר נוסף בדרך של עבודות שירות.

בחווה"ד ביקש הממונה להזהירו כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכי כל חריגה מהכללים יש בה כדי להביא להפקעת עבודות השירות.

בשיחת הבירור הראשונה - מיום 14.6.17 - טען העותר בתשובה לטענה זו כי לא התייצב לביצוע עבודות השירות למרות שהוזהר על כך כי **"לא התעוררתי, אמא שלי נפטרה ואני גר לבד"**.

בשיחת הבירור השניה מיום 17.7.17, טען **"הייתי חולה יש לי מסמכים ביד"**.

העותר חתם על טופס הזמנה לשימוע. לא התייצב לשימוע.

סעיף 13(א) **לתקנות העונשין (נשיאת מאסר בעבודות שירות) תשע"ב - 2011**, קובע כי הזמנת עובד תיעשה בכתב לפי טופס 14 שבתוספת ויכול שתיעשה גם בעל פה.

במקרה כאן זומן העותר לפי טופס 14 וחתם עליו.

סעיף 13(א) קובע:

"לא הגיע עובד השירות לשימוע על אף שהוזמן כאמור בתקנת משנה (א), יראו אותו כמי שוויתר על זכותו לשימוע".

מלבד ההיעדרויות, העותר לא ביצע את עבודות השירות כנדרש.

במכתבו של רס"ב משה אזולאי מתחנת המשטרה "כנא" צויין כי **עובד השירות איחר באופן קבוע ולא ביצע את המטלות. כמו כן נעדר מספר פעמים, מבלי להודיע. לא ענה לטלפונים. במהלך משימותיו בשטיפת רכבי משטרה חיבל בצידוד מכונת השטיפה ושואב אבק, על מנת שלא לשטוף כלי רכב. הוזהר מספר פעמים ואף נשלח פעמיים למפקח נאיל בטבריה לצורך שיחות בירור ושימוע.**

לעותר ניתנו מספר הזדמנויות לתקן את דרכיו ולבצע את עבודות השירות כנדרש, למרבה הצער לא ניצל העותר את ההזדמנויות שניתנו לו.

הביקורת השיפוטית של ההחלטה להפסיק עבודת שירות מוגבלת לבחינת סבירותה של ההחלטה ובתקינותו של ההליך, שהתנהל טרם שהתקבלה (רע"פ 8668/12 אפנ'ר נ' מ"י).

לא מצאתי פגם בהליך ולא מצאתי חוסר סבירות בהחלטה המחייבת התערבות שיפוטית.

העתירה נדחית.

העותר יתייצב בבית המעצר קישון ביום 12.12.17, עד השעה 08:30, לריצוי יתרת עונשו.

ניתנה היום, י"ט כסלו תשע"ח, 07 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.